

JAARSTUKKEN 2015

SCHOOLBESTUUR L&E

UITHUIZERMEEDEN EN GODLINZE

Schoolbestuur L&E Uithuizermeeden en Godlinze

Telefoon: 0595-424955

Fax: 0595-425131

E-mail: schoolbestuur@lauwerseneems.nl

Website : www.lauwerseneems.nl

Voorwoord directeur-bestuurder

Met genoegen presenteren wij hierbij het bestuursverslag en de jaarrekening van de Stichting Schoolbestuur voor Primair en Voortgezet onderwijs tussen Lauwers en Eems en het Schoolbestuur Lauwers en Eems Uithuizermeeden en Godlinze. Voor de goede orde is opgemerkt dat het schoolbestuur Schoolbestuur Lauwers en Eems Uithuizermeeden en Godlinze “meedraait” binnen Lauwers en Eems. Voor diverse onderdelen van deze jaarrekening en toelichtingen is daarom in beide jaarverslagen dezelfde tekst opgenomen.

In 2015 hebben de beide sectoren binnen de stichting (L&E Primair Onderwijs en Het Hogeland College) en Schoolbestuur Lauwers en Eems Uithuizermeeden en Godlinze de doelstellingen uit het Koersplan en uit de daaruit afgeleiden jaarplannen verder uitgewerkt. De ontwikkelingen die dat met zich meebracht in 2015 worden hieronder beschreven. Daarnaast is met de jaarrekening de financiële huishouding van 2015 vastgesteld.

Er is op veel verschillende terreinen gewerkt aan de versterking van de organisatie van L&E en aan de kwaliteit van het onderwijs. Grote inzet van het personeel van de verschillende scholen leidt tot veel dynamiek en goede ontwikkelingen in de organisatie. Op alle onderdelen van het onderwijsproces en de ondersteunende processen is met grote inzet gewerkt.

Dit is in 2015 gedaan onder leiding van mw. drs. A.M.G. Volp-Kortenhorst. Mw. Volp heeft in de loop van 2015 aangegeven van haar pensionering te willen gaan genieten. Op 16 december 2015 hebben we daarom feestelijk afscheid van haar genomen.

Voor de manier waarop zij in de afgelopen jaren Lauwers en Eems heeft geleid bedanken wij haar hartelijk. Ondanks roerige tijden binnen de organisatie heeft zij deze geleid op een principiële én diplomatieke wijze. Een combinatie van eigenschappen die haar heeft gemaakt tot een markant en invloedrijk bestuurder. Wij wensen haar in de nieuwe fase die voor haar aanbreekt het allerbeste toe.

Dit jaarverslag is opgesteld onder verantwoordelijkheid van twee directeur – bestuurders. Tot 1 juni 2016 was dhr. drs. H. J. E. Krol directeur-bestuurder a.i. voor het PO. Met ingang van 1 juni 2016 is dhr. drs. A. Fickweiler benoemd als directeur-bestuurder voor het PO.

Dhr. drs. A. Fickweiler (directeur-bestuurder a.i. voor het PO)

Dhr. drs. W. van Wageningen (directeur bestuurder voor Het Hogeland College VO).

Voorwoord en verslag van de toezichthouders

Het bestuur van Lauwers & Eems en het Schoolbestuur Lauwers en Eems Uithuizermeeden en Godlinze staat voor het bieden van toegankelijk en kwalitatief goed onderwijs om onze leerlingen maximale ontwikkelingskansen te bieden. Dat willen we realiseren door ook voor onze docenten en ondersteunende medewerkers een uitdagende werkomgeving te creëren. Dat dit niet altijd vanzelfsprekend is hebben wij in een voorgaand jaar in onze PO-scholen kunnen constateren. Maar wij zijn als toezichthouders erg tevreden met de positieve stappen die in gezamenlijkheid met alle betrokkenen hiervoor in 2015 zijn gezet.

Demografische krimp en de aardbevingsproblematiek vormen een bedreiging voor de leefbaarheid van ons gebied. De krimp zal de komende jaren veel aandacht van ons vragen. De gevolgen van de krimp voor het onderwijs zijn inmiddels zichtbaar in de leerlingenaantallen van onze basisscholen. Wij hebben in 2014 daarom al de samenwerking gezocht met het VCPO om een toekomstscenario voor onze prachtige regio te realiseren. In 2015 is uitvoering gegeven aan de eerste afspraken. In de loop van het jaar bleken er veel haken en ogen te zitten aan het daadwerkelijk realiseren van afspraken in de verschillende dorpen over samenwerkingsscholen, sluiting van scholen in de kleinste dorpen en overdracht van scholen naar VCPO en andersom. Waar het ambitieniveau van beide besturen bij aanvang hoog was, is de praktijk weerbarstig gebleken. In het belang van onze dorpen en het onderwijsaanbod in ons gebied willen wij als toezichthouders duidelijk uitspreken wel op hoofdlijnen vast te willen houden aan de beleidsmatige uitgangspunten, zoals we die met elkaar in 2014 afgesproken hebben. Het gaat daarbij om vijf criteria, namelijk; Kwaliteit/Schoolgrootte, Duurzaamheid, Goed werkgeverschap, Keuzemogelijkheid en Nabijheid. Daarbij is het essentieel de financiële weerbaarheid goed georganiseerd te krijgen. Het belang van een goed onderwijsaanbod in de gehele regio is voor ons zwaarwegend en zien we als een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ook voor het VO voelen we deze verantwoordelijkheid en we zijn actief in gesprek met de andere VO-scholen via de Regiotafel-2 Noord Oost Groningen.

Voor wat betreft de aardbevingsproblematiek is er onderzoek verricht in onze scholen en zijn de directe gevolgen van de bevingen in kaart gebracht. Daarnaast is er gekeken naar eventuele problemen bij de bouwkundige constructie. Het zijn overigens geen problemen die op de korte termijn vanuit veiligheidsoogpunt direct moeten worden aangepakt. Het is in 2015 nog niet gelukt om overeenstemming te krijgen over de meest gewenste aanpak met de bijbehorende kosten.

In de loop van 2015 kregen wij als toezichthouders de aankondiging van onze directeur-bestuurder, mevrouw A.M.G. Volp-Kortenhorst, dat zij per 1 januari 2016 haar werkzaamheden als directeur-bestuurder voor onze stichting door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd graag wilde beëindigen. Zij is daarom per 31 december 2015 met eervol ontslag gegaan en we hebben medio december op passende wijze afscheid van haar genomen. Het vertrek van mevrouw Volp was echter ook aanleiding om na te denken over de topstructuur van onze organisatie. We hadden een driehoofdige directie met een directeur-bestuurder en twee sectordirecteuren PO en VO. Gezien de teruggang in onze meerjarenbegroting als gevolg van de krimp hebben wij aan onze medezeggenschapsorganen voorgesteld om de directeur-bestuurdersfunctie te splitsen in tweeën, een directeur-bestuurder PO en dezelfde functie voor het VO. De medezeggenschapsraden hebben hieraan direct na de zomer hun instemming gegeven en daarna is het sollicitatieproces in gang gezet. De beide procedures zijn begin 2016 met succes afgerond.

Als toezieende bestuursleden hebben wij geïnvesteerd in onze eigen professionalisering, door deel te nemen aan de jaarlijkse conferentiedag van de VTOI en door gesprekken over de invulling van ons toezichthouderschap. De aangereikte informatie vanuit de VTOI heeft ons in staat gesteld onze toezichthoudende taak naar behoren in te vullen.

Wij zijn van mening dat het jaarverslag en de jaarrekening over 2015 zorgvuldig zijn samengesteld en een goede weergave zijn van de activiteiten en het gevoerde beleid in 2015. De toezichthouders gaan dan ook over tot goedkeuring van dit jaarverslag.

Aldus goedgekeurd op 14 juni 2016.

Namens de toezichthouders,

drs. H.G. Hoek, voorzitter

INHOUDSOPGAVE JAARVERSLAG 2015

1.	NBS De Sterren	6
1.1	Bestuurssamenstelling en management	6
1.2	Horizontale verantwoording	6
1.3	Koersplan 2014-2018	7
1.4	Primair proces	8
1.5	Personeel	10
1.6	Middelen	10
1.7	Continuïteitsparagraaf	10
1.8	Financiën	15
1.9	Financiële kengetallen	19
2	Jaarrekening 2015 (incl. controleverklaring)	

1 NBS De Sterren

1.1 Bestuursamenstelling en management

NBS De Sterren is een Neutrale Basisschool. Neutraal geeft aan dat wij een school zijn voor alle kinderen ongeacht de verschillende levensovertuigingen en maatschappijvisies van de ouders van onze leerlingen. Alle kinderen zijn dus van harte welkom op de school in Uithuizermeeden. NBS De Sterren is volop in ontwikkeling. Inhoudelijk zijn wij continue bezig het onderwijs aan te passen aan:

- de veilige en uitdagende leeromgeving
- de zelfstandigheid van de kinderen
- de verschillende leerstrategieën

Het Stichtingsbestuur van Schoolbestuur L&E Uithuizermeeden en Godlinze werd in 2015 gevormd door de volgende personen:

College van toezichthouders

Het college van toezichthouders van L&E werd in 2015 gevormd door de volgende personen:

Naam	Functie
De heer drs. H.G. Hoek,	Voorzitter & lid van de auditcommissie (financiën)
De heer R.J. Brands	Lid & lid van de auditcommissie (financiën)
Mevrouw drs. E.M. Rodenburg	Lid
De heer ing. D. Harssema	Lid
De heer ing. G.H. Dijksterhuis	Lid

Tabel 1: Samenstelling College van toezichthouders

Bestuur & Management

Sinds 1 januari 2012 tot en met 31 december 2015 was mevrouw drs. A.M.G. Volp-Kortenhorst de directeur-bestuurder van Schoolbestuur L&E. Sinds 1 januari 2016 is de heer W. van Wageningen de directeur bestuurder voor Het Hogeland College VO en de heer H. Krol, directeur-bestuurder a.i. voor het PO. Met ingang van 1 juni 2016 is dhr. drs. A. Fickweiler benoemd als directeur-bestuurder voor het PO.

Scheiden bestuur en toezicht

Het schoolbestuur en het toezicht zijn bij ons functioneel gescheiden. We werken volgens het "one-tiermodel". Essentieel daarbij is dat het college van toezichthouders onafhankelijk van de directeur-bestuurder hun toezichthoudende functie uitoefenen. Zij werken in de praktijk als een Raad van Toezicht en een College van Bestuur. Met deze bestuurlijke structuur voldoen wij aan de verplichting uit de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'.

1.2 Horizontale verantwoording

Ten behoeve van de horizontale verantwoording wordt het voorliggende jaarverslag besproken met de medezeggenschapsraad. Een samenvatting van het jaarverslag, het zogenaamde jaarbericht, wordt uitgereikt aan het personeel, extern betrokkenen en wordt gepubliceerd op de website. Per sector worden personeelsleden periodiek geïnformeerd door middel van het bulletin Primair (Primair Onderwijs). Verder vindt de horizontale verantwoording plaats door middel van bijeenkomsten (werkoverleg, vergaderingen), memo's, (school)jaarplannen en een schoolgids. Tevens wordt het personeel op de hoogte gehouden van ontwikkelingen via de bestuurlijke website en de website van de

school. De verantwoording aan de (G)MR en het bestuur vindt hoofdzakelijk plaats door middel van vergaderingen, documenten en rapportages.

1.3 Koersplan 2014-2018

In 2013 hebben we een nieuw Koersplan voor L&E vastgesteld. In dit plan, dat geldt voor de jaren 2014 tot en met 2018 hebben we de strategische en inhoudelijke koers van L&E vastgelegd. We hebben daarmee richting gegeven aan de ontwikkeling die L&E de komende jaren door zal moeten maken om de kwaliteit van het onderwijs en de continuïteit daarvan in de regio Noord-Groningen te kunnen blijven garanderen.

De gezamenlijke missie van de sector Primair Onderwijs, waarin NBS De Sterren in de dagelijkse praktijk in meedraait, is het bieden van algemeen toegankelijk en kwalitatief hoogstaand onderwijs met het doel kinderen maximale ontwikkelingskansen te bieden.

Missie en visie

Lauwers en Eems (L&E) staat voor het bieden van algemeen toegankelijk (openbaar en neutraal bijzonder) en kwalitatief hoogstaand onderwijs met het doel leerlingen maximale ontwikkelingskansen te bieden. Iedere leerling heeft het recht zichzelf te zijn en krijgt de kans om zijn of haar aanleg te ontplooien. Het is de verantwoordelijkheid van L&E om leerlingen, en medewerkers, een zo goed mogelijke basis te bieden zodat zij hun talenten optimaal kunnen ontplooien.

In de ogen van L&E kan kwalitatief en hoogstaand onderwijs alleen gegeven worden in een omgeving waar drie elementen terugkomen: veiligheid en stabiliteit, ruimte voor ieder individu en verbondenheid met elkaar en de omgeving. Het is dan ook de missie van L&E om deze elementen terug te laten komen in het onderwijs dat zij biedt.

Kernwaarden Lauwers & Eems

Een stabiele en veilige omgeving

Iedereen heeft een veilige en stabiele basis nodig om te kunnen groeien. Een omgeving die mensen opvangt als het tegen zit, die hen overeind helpt en die richting geeft.

Ruimte voor het individu

Hoe mensen zich ontwikkelen is per persoon verschillend. Ieder mens is uniek. Dat erkennen, respecteren en stimuleren we. Uiteindelijk zal iedere leerling in de toekomst een andere plek in de maatschappij krijgen die past bij zijn of haar aanleg. Ieder kind zal hier dus op een andere manier op voorbereid moeten worden.

Aandacht voor elkaar

Alleen in een omgeving waar aandacht is voor elkaar kan iemand tot bloei komen. Daarom werken we aan goede onderlinge relaties. Samen bouwen wij aan effectieve leer- en leefgemeenschappen.

L&E heeft zich in het Koersplan verbonden aan elf doelstellingen, die geformuleerd zijn vanuit drie invalshoeken: **Identiteit, Kwaliteit en Continuïteit**.

Identiteit heeft betrekking op de kernwaarden van L&E, de uitgangspunten die we centraal willen stellen in ons onderwijsaanbod. Kwaliteit heeft betrekking op de kwaliteit van het primaire proces (het onderwijs) maar zeker ook op de kwaliteit van de medewerkers, bestuurders en toezichthouders die verbonden zijn aan L&E. Bij continuïteit gaat het om de duurzaamheid van het onderwijsaanbod in de regio en de continuïteit van onze eigen organisatie.

1.4 Primair proces

In deze paragraaf zijn de resultaten in het primaire proces van NBS De Sterren beschreven. Waar nodig wordt verwezen naar het jaarverslag van Schoolbestuur L&E.

Ontwikkeling leerlingaantal

Inzicht hebben in de ontwikkeling van het aantal leerlingen is belangrijk. Het primaire proces binnen NBS De Sterren is gericht op het bieden van algemeen toegankelijk en kwalitatief hoogstaand onderwijs aan de leerlingen. Het leerlingaantal is bovendien één van de belangrijkste bekostigingsvariabelen in de Rijksmiddelen.

In onderstaande tabel is, op basis van de realisatie en de prognose van de schooldirecteur, de ontwikkeling van het leerlingaantal van NBS De Sterren weergegeven.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Onderbouw	35	31	30	29	35	35	39	36	33	32
Bovenbouw	36	36	31	31	29	36	35	38	39	37
Totaal	71	67	61	60	64	71	74	74	72	69

Tabel 1: Ontwikkeling leerlingaantal NBS De Sterren (teldatum 1 oktober)

Sinds 2012 is het totale leerlingaantal van NBS De Sterren weer stijgende. Echter, vanaf 2017 is er een daling te zien in de onderbouw. Dit resulteert uiteindelijk ook in een daling van het leerlingaantal.

Opbrengsten en resultaten

In het Koersplan 2014-2018 hebben we vanuit de kernambities een aantal doelen benoemd die in 2018 behaald moeten zijn. Deze doelstellingen zijn te lezen in het jaarverslag van Schoolbestuur L&E. De hoofdlijnen zijn te vertalen als volgt.

In 2015 hebben wij ons onderwijskundig beleid tegen het daglicht gehouden en hebben een nieuwe koers uitgezet voor de periode 2015-2019.

Afgelopen jaren hebben we sterk ingezet op het verhogen van de leerresultaten. Dit heeft geleid tot gunstige en ongunstige effecten. Ook is een begin gemaakt met het vaststellen van vele beleidstukken, waarvan we over het algemeen kunnen zeggen dat deze plannen nog (verder) geïmplementeerd moeten worden. Het personeels- en financieel beleid moeten op deze plannen afgestemd worden.

We zien dat de maatschappij verandert en met name de informatietechnologie ontwikkelt zich in een rap tempo. De leerlingen worden opgeleid voor beroepen die nu nog niet bestaan. Zij moeten werken met technologie die nog ontwikkeld moet worden. Het onderwijs moet daar een antwoord op vinden, Larry Johnson- technologie-expert omschrijft dat als volgt: 'onderwijs staat aan de vooravond van een grote doorbraak. Oude waarden delven het onderspit; men stelt kritische vragen bij de manier waarop kinderen leren. Scholen moeten een andere rol spelen en moeten daarmee de strijd aangaan met de onbekende, veranderende maatschappij. In deze veranderende omgeving is het nodig dat instellingen nieuwe concepten aannemen. Creativiteit en visie worden steeds belangrijker, in een omgeving waarin iedereen een sprong in het diepe zal moeten wagen.'

Onze opdracht is dus het onderwijs zo vorm te geven dat kinderen kunnen omgaan met en bijdragen aan veranderingen in een maatschappij die sterk in beweging is.

Wij willen dit realiseren door te werken aan een beleid waar de mindset van onze leerkrachten en leidinggevenden zal moeten veranderen. Wij doen dit door met elkaar te ontwikkelen en daarbij het goede vast te houden en te versterken. Daarnaast door een samenhangend beleid vast te stellen, waarbij personeels- en financieel beleid het realiseren van de doelen mogelijk maakt.

Wij constateren dat er veel bereikt is de afgelopen jaren en dat het verworvene stevig verankerd is in de organisatie. We zien ook dat door de top down benadering vanuit het verleden ook creativiteit en het ontplooiën van initiatieven en het vergroten van eigenaarschap in het gedrang is gekomen.

De organisatie kenmerkt zich door te willen leren en verbeteren, heeft ook inzicht in de te verbeteren punten en verlangt naar de ruimte om meer eigen verantwoordelijkheid te dragen

We zien veel deskundigheid, inzet en betrokkenheid bij de medewerkers van Lauwers en Eems; al met al een uitstekend uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van ons onderwijs en de intentie van versterking en verbetering.

Cultuureducatie

Wij streven er naar dat cultuuronderwijs een structurele en samenhangende plek krijgt binnen onze scholen. Wij werkten in het kader van “cultuureducatie met kwaliteit” met verschillende instellingen die succesvolle cultuureducatieve projecten ontwikkeld en uitgevoerd hebben. Daar waar sprake was van cultuureducatie ging het veelal om projecten met een einddatum. Het beleid dat wij in 2015 hebben ingezet is er op gericht om de cultuur educatieve programma’s die wij inhuren onderdeel te laten zijn van een samenhangend jaarprogramma.

Internationalisering

We vergroten de internationale bewustwording van onze leerlingen en stimuleren hen contacten te leggen met leerlingen uit andere (Europese) culturen.

Omgeving en maatschappij

Als schoolbestuur opereren we binnen een maatschappelijke context. Om verbinding te houden met onze omgeving betrekken we de omgeving op allerlei manieren bij ons onderwijs. Zo voeren wij projecten en stages uit bij plaatselijke ondernemers, werken wij nauw samen met gemeenten en worden de bewoners van de dorpen betrokken bij onze activiteiten. Onze scholen staan midden in de samenleving.

Samenwerkingsverband.

Onze stichting maakt voor het passend onderwijs deel uit van het samenwerkingsverband “Stichting Samenwerkingsverband PO 20-01”.

Onderzoek

In 2015 is er geen sprake geweest van speciale onderzoeken.

Onderwijsinspectie

Vanaf 2008 is sprake van vernieuwd toezicht door de Onderwijsinspectie. In het nieuwe toezicht spreekt de inspectie het bestuur aan op de onderwijskwaliteit van de scholen. Deze zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de scholen. De inspectie baseert zich in principe op de CITO eindtoets gegevens en analyseert de opbrengsten. Indien dit aanleiding geeft voor de inspectie, zal zij hierover in gesprek gaan met het schoolbestuur en indien nodig een inspectieonderzoek uitvoeren. De uitgebreide vorm van onderzoek, waarin ook de processen tegen het licht worden gehouden, zal hierdoor alleen uitgevoerd worden wanneer de resultaten of signalen uit de omgeving hier aanleiding voor geven. In 2014 was de kwaliteit van NBS De Sterren op orde en viel zij onder het basistoezicht van de inspectie. Na die tijd is er geen formele inspectie geweest.

Klachtrecht

Leerlingen van een school, ouders of voogden/verzorgers van die leerlingen en personeelsleden die zich in hun belang getroffen achten door gedragingen, handelingen en beslissingen van medeleerlingen, personeelsleden of andere bij de school betrokkenen, of die zich gekwetst voelen door een benadering die zij niet op prijs stellen, kunnen zich daarover beklagen. Het Hogeland College kent een algemene klachtenregeling en een klachtenregeling inzake ongewenste intimiteiten.

Schoolbestuur is aangesloten bij de Stichting Onderwijsgeschillen, waar onder andere de Landelijke Bezwarencommissie Schoolbestuursbeslissingen (LBS) en de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) zijn ondergebracht. De klachtenregeling en bijbehorende procedures worden jaarlijks gepubliceerd in de schoolgidsen en zijn tevens te vinden op de website.

Er zijn geen klachten binnengekomen.

1.5 Personeel

De in het Koersplan omschreven ambities zijn kaderstellend geweest voor de doelstellingen en geplande activiteiten in 2015. Voor een uitgebreide terugblik en evaluatie wordt verwezen naar het jaarverslag van Schoolbestuur L&E.

Als Schoolbestuur hanteren wij werkgelegenheidsbeleid. Werkgelegenheidsbeleid houdt in dat al ons personeel een werkgelegenheidsgarantie heeft. Mochten wij deze garantie niet meer kunnen bieden dan moeten we Decentraal Georganiseerd Overleg (DGO) voeren met de vakcentrales om te komen tot een sociaal plan. Het sociaal plan voorziet in deels vrijwillige en deels verplichte maatregelen, alle gericht op het voorkomen van gedwongen ontslag

Personeelssamenstelling

In onderstaande tabel is de leeftijdsopbouw van de personeelsleden binnen NBS de Sterren opgenomen. Het betreft hier zowel personeel dat vast in dienst is als het personeel met een tijdelijke aanstelling. De peildatum van de weergegeven kengetallen is 31 december.

Leeftijd	Directie	OOP	OP	Totaal 2015	% 2015	Totaal 2014	Totaal 2013
0 - 24	0	0	0	0	0%	0	0
25 - 34	0	0	0	0	0%	0	0,17
35 - 44	0	0	1,69	1,69	35%	1,69	1,69
45 - 54	0	0	0	0	0%	0	0
55 - 59	0,50	0	0	0,50	29%	1,36	1,36
> 60	0	0	2,42	2,42	36%	1,71	1,71
Totaal	0,50	0	4,11	4,61	100%	4,76	4,93

Tabel 2: Overzicht formatie per functiecategorie en leeftijd (peildatum 31 december)

De directieformatie bestaat uit 0,5 fte directie van de locatietoördinator van NBS De Sterren.

1.6 Middelen

Het beheer van de nieuwe school wordt uitgevoerd door de VCPO Noord-Groningen, waarbij de jaarlijkse groepsgebonden rijksvergoedingen (onderhoud, energie/water en publiekrechtelijke heffingen) en de vergoeding voor het onderhoudsbeheer worden overgedragen aan de beheerder van de school.

1.7 Continuïteitsparagraaf

Naast het in kaart brengen van de huidige financiële situatie en de verantwoording van het gevoerde beleid, waarvoor dit jaarverslag onder andere dient, is het ook goed om inzicht in het meerjarig perspectief te geven. Een belangrijk onderdeel van de planning en controlcyclus is meerjarenbegroting en de consequenties daarvan. Ook het tussentijds bijsturen van het gevoerde beleid op basis van de meest recente inzichten is een belangrijk aspect van de planning en controlcyclus.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de huidige meerjarenprognose, het effect daarvan op de balanspositie en de kengetallen. Daarnaast wordt de financiële positie afgezet tegen de ingeschatte risico's.

Meerjarenprognose

Op basis van de meest recente leerlingprognoses en regelgeving is de volgende meerjarenprognose voor de komende drie jaren opgesteld:

		Realisatie	Begroting		
Baten		2015	2016	2017	2018
3.1	(Rijks)bijdragen OCW	465	487	491	480
3.2	Overige overheidsbijdragen	8	0	0	0
3.5	Overige baten	1	1	1	1
	Totaal baten	474	488	492	481
Lasten		2015	2016	2017	2018
4.1	Personele lasten	321	357	357	357
4.2	Afschrijvingen	14	13	13	13
4.3	Huisvestingslasten	33	33	33	33
4.4	Overige instellingslasten	76	76	76	76
	Totaal lasten	444	479	479	479
	Financiële baten en lasten	2	2	2	2
	Buitengewone lasten				
	Saldo baten en lasten	32	11	15	4

In bovenstaande meerjarenprognose is een positief resultaat zichtbaar. Voor de komende jaren wordt voor NBS De Sterren een sluitende meerjarenbegroting verwacht.

De meerjarenbegroting heeft haar effect op de ontwikkeling van de balanspositie. Het volgende overzicht wordt gegeven over de komende drie jaar:

Bedragen * € 1.000	Realisatie	Begroting			
		2015	2016	2017	2018
Activa					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	61	48	35	22	
Vlottende activa					
Vorderingen	139	139	139	139	
Liquide middelen	275	300	328	345	
Totaal Activa	475	487	502	506	
	Realisatie	Begroting			
Passiva	2015	2016	2017	2018	
Eigen vermogen					
Algemene reserve	439	450	465	469	
Vorzieningen	5	5	5	5	
Kortlopende schulden	32	32	32	32	
Totaal passiva	475	487	502	506	

Door de sluitende meerjarenbegroting en een terughoudend investeringsbeleid geeft bovenstaand meerjarenoverzicht een stabiel beeld.

Voor het inzicht wordt een aantal kengetallen gepresenteerd. Deze kengetallen worden afgezet tegen de normen van de commissie Don en tegen normen die het inspectiekader aangeeft.

Financiële kengetallen	Realisatie	Begroting			Norm Don/ Inspectiekader
	2015	2016	2017	2018	
Solvabiliteit 2	93,0	93,0	94,0	94,0	>30%
Rentabiliteit	6,75%	2,25%	3,05%	0,83%	tussen 0 en 5%
Liquiditeit	12,97	13,72	14,59	15,13	tussen 0,5 en 1,5

Kapitalisatiefactor	100,42	99,80	102,03	105,20	60,00
- Financieringsfunctie	0,00	0,00	0,00	0,00	34,74
- Transactiefunctie	6,75	6,56	6,50	6,65	15,26
- Bufferfunctie	93,67	93,24	95,53	98,55	10,00

Weerstandsvermogen 2	92,62	92,21	94,51	97,51	
----------------------	-------	-------	-------	-------	--

Personele lasten/rijksbijdragen	69%	73%	73%	74%	<95
Personele lasten/totale baten	68%	73%	73%	74%	<90

Op basis van de bovenstaande kengetallen en de signaleringsgrenzen die de commissie Don en het inspectiekader aanhouden, kunnen we concluderen dat we over voldoende middelen beschikken om aan onze verplichtingen op zowel de korte als de lange termijn te voldoen en dat we risico's op zowel de korte als de middellange termijn op kunnen vangen.

Eveneens is de conclusie te trekken dat de meeste kengetallen zich aan de goede kant van de normen bevinden.

Solvabiliteit

Bij de solvabiliteit gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen eigen vermogen en het totaal van de passiva. Absolute normen voor solvabiliteit zijn moeilijk te geven. Beoordeling van het eigen vermogen kan niet los worden gezien van de beoordeling van de hoogte van de voorzieningen. Immers, wanneer die niet toereikend zijn om de toekomstige verplichtingen te dekken, zal aanvulling vanuit het eigen vermogen moeten plaatsvinden. In geval van een gezonde financiële positie, is een ondergrens van 30% wenselijk.

Rentabiliteit

Als indicator is de rentabiliteit een waardevol trendgegeven. Rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het exploitatieresultaat in relatie tot de totale baten. Te grote positieve verschillen roepen vragen op betreffende het bestedingspatroon. Negatieve verschillen duiden op een te ruim financieel management, met mogelijke consequenties in de komende jaren.

Liquiditeit

Het kengetal liquiditeit geeft aan in hoeverre het bestuur in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen vlottende activa en de kortlopende schulden. Voor een goede liquiditeit moet dit getal minimaal tussen de 0,5 en 1,5 liggen.

Kapitalisatiefactor

Met de kapitalisatiefactor wordt aangegeven in welke mate een organisatie haar kapitaal efficiënt inzet. Een kapitalisatiefactor ver boven de bovengrens kan, volgens de Commissie Don, duiden op het niet of niet efficiënt benutten van het kapitaal van de stichting in het vervullen van haar taken.

De kapitalisatiefactor wordt berekend op basis van de formule: (balanstotaal -/- boekwaarde G&T) / totale baten). Ten aanzien van de kapitalisatiefactor hanteert het ministerie de volgende signaleringsgrenzen:

- Kapitalisatiefactor PO/VO (excl. gebouwen en terreinen): ondergrens geen, bovengrens 35-60% (van groot naar klein bestuur);
- Kapitalisatiefactor PO/VO (incl. gebouwen en terreinen) en kapitalisatiefactor BVE, HBO en WO: De commissie Don heeft hier nog steeds geen signaleringsgrenzen voor aangegeven.

Om een bestuur in te kunnen delen in groot of klein zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd.

- Groot: 8 miljoen in het PO en 12 miljoen jaarlijkse baten in het VO;
- Klein: 5 miljoen in het PO en 6 miljoen jaarlijkse baten in het VO.

De signaleringsgrens van de sector Primair Onderwijs voor een kleine bestuur is 60%.

De Commissie Don verdeelt de kapitalisatiefactor van 60% onder in drie verschillende percentages:

1. Materiële vaste activa (exclusief gebouwen en terreinen) / financieringsfunctie	34,74%
2. Bufferliquiditeit / financiële buffer	10,00%
3. Transactieliquiditeit / transactiefunctie	15,26%

Als schoolbestuur hebben we echter besloten om zowel de kapitalisatiefactor als het weerstandsvermogen te hanteren vanwege de helderheid van dit laatste kengetal en om zodoende op nog een andere wijze na te kunnen gaan of we de ingeschatte risico's (in financieel opzicht) op kunnen vangen en of we de continuïteit van onze organisatie kunnen waarborgen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen drukt uit in welke mate de organisatie in staat is om risico's te ondervangen en om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Het ministerie heeft voor het weerstandsvermogen een onder- en bovengrens opgesteld (10% en 40%). In de onderstaande tabel zijn deze signaleringsgrenzen en hun betekenis weergegeven. De definitie van het weerstandsvermogen die hier gebruikt is: het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten.

Weerstandsvermogen	Betekenis
Kleiner dan 10%	mogelijk te weinig reserves – kan duiden op een risicovolle situatie
Tussen 10 en 40%	zit waarschijnlijk wel goed, maar dat hoeft niet zo te zijn
Groter dan 40%	de kans is groot dat de financiële reserves te hoog zijn

Het weerstandsvermogen van de Sterren ultimo 2015 is bepaald op 93,21 % en ligt boven de signaleringsgrenzen van het ministerie. We kunnen concluderen dat we de risico's en toekomstige ontwikkelingen (zie jaarverslag van L&E) op korte en middellange termijn kunnen opvangen.

De volgende thema's hebben een hoog risico waar het management alert op moet zijn:

1. Het dalende aantal leerlingen.
Loopt de afname van het aantal leerlingen in de pas met de demografische prognoses, af zal er sprake zijn van een grotere daling?
2. Optimale realisatie passend onderwijs en expertise centrum binnen een heldere organisatie logistiek in onze organisatie.
Belangrijk is welke inkomsten wij van het samenwerkingsverband ontvangen om de zorg ook te kunnen financieren. Als deze bedragen lager worden geeft dat een extra druk op de begroting.
3. Werken aan de optimale kwaliteit van ons onderwijs en inspelen op onderwijskundige vernieuwingen.
Belangrijk is dat de school een basis arrangement van de inspectie hebben. Juist bij kleinere klassen worden de gemiddelde opbrengsten sterk beïnvloed door het individuele kind en de scholen daarmee kwetsbaar voor de criteria die de inspectie hanteert.
4. Ontwikkeling en realisatie van een gedifferentieerde en efficiënte opbouw personeel dat in kan spelen op onderwijskundige veranderingen.
De wet en regelgeving inzake stimuleren verloop van personeel in vaste dienst is van dien aard dat veranderingen in de opbouw van het personeel nauwelijks mogelijk is. Daarnaast is het natuurlijk verloop van medewerkers die een vaste aanstelling hebben minimaal.
5. Het blijven realiseren van een betaalbare formatie waarmee wij onze onderwijskundige aspiraties kunnen realiseren.
6. Ontslagbeleid
Er wordt naar gestreefd om ontslag te voorkomen. Mocht het nodig zijn over te gaan tot ontslag dan is het streven om dit in goed overleg te laten verlopen en voor de school in dat traject de kosten te minimaliseren.

Jaarlijks actualiseren wij onze risico's. De demografische ontwikkelingen in de regio, goede resultaten en goed en tijdig inhoud kunnen geven aan onderwijskundige veranderingen vormen de belangrijkste risico's. Daarnaast worden de financiële ontwikkelingen twee keer per jaar uitgebreid in kaart gebracht. De ontwikkelingen daarvan worden in de begroting opgenomen. In de jaarrekening wordt de analyse gegeven en een oordeel over de financiële positie. Ook is de financieel boekhouding zo ingericht dat het vierogen principe wordt toegepast bij het aangaan van verplichtingen en betalingen.

1.8 Financiën

Alle bedragen die genoemd worden in de financiële paragraaf zijn x € 1.000,-

1.8.1 Samenvatting exploitatie

Het exploitatieresultaat 2015 bedraagt € 33. Dit is een verschil ten opzichte van de begroting van € 12 positief.

1.8.2 Balans

In onderstaand schema is de balanspositie van NBS de Sterren weergegeven.

Activa (x € 1.000,-)	2015 €	2014 €	Passiva	2015 €	2014 €
Vaste activa			Eigen vermogen		
- Materiele vaste activa	61	70	- Algemene reserve	439	406
			- Bestemmingsreserve		
Vlottende activa					
- Vorderingen	139	29	- Voorzieningen	5	4
- Liquide middelen	276	635	- Kortlopende schulden	32	324
Totaal activa	476	734	Totaal passiva	476	734

Tabel 3: Balans NBS De Sterren per 31 december 2015 en per 31 december 2014

Opvallend is dat de schuld met L&E (rekening courant verhouding) in 2015 grotendeels is verrekend. Dit heeft een effect op de kortlopende schulden als ook de liquiditeit.

1.8.3 Verschillenanalyse begroting & exploitatie 2015

In onderstaande tabel is de begroting 2015 en het gerealiseerde exploitatieresultaat 2015 opgenomen.

Begroting & resultaat 2015 (x €1.000,-)	Begroting 2015 €	Realisatie 2015 €	Verschil €
Rijksbijdragen	446	465	19
Overige overheidsbijdragen	16	8	-8
Overige baten	1	1	0
Personele lasten	322	320	2
Afschrijvingen	11	14	-3
Huisvestingslasten	35	33	2
Overige lasten	76	76	0
Resultaat financiën	2	2	0
Exploitatieresultaat	21	33	12

Tabel 4: Vergelijking tussen de begroting 2015 en de gerealiseerde exploitatie 2015

Rijksbijdragen

Personele lumpsum en P&A budget

In februari 2015 zijn de variabelen van de bekostiging van zowel de personele lumpsum als personeel en arbeidsmarktbeleid gewijzigd. Het betreft voor het grootste deel een verschuiving ten opzichte van de begroting van personele lumpsum naar personeel en arbeidsmarktbeleid. Daarnaast de ontvangst van bijzondere bekostiging.

Prestatiebox

De prestatiebox vertoont een lichte afwijking door de wijziging in de variabelen en verschuiving van bekostiging prestatiebox naar lumpsum.

Samengevat betreft het de volgende posten:

1.	Personele lumpsum	€	3
2.	Personeel- en arbeidsmarktbeleid budget	€	14
3.	Prestatiebox	€	-1
	Totale afwijking rijksbijdragen	€	16

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Vergoeding gemeente

Dit was een onterechte vrijval begroot vanuit de gemeentelijke subsidie.

Vergoeding provincie personeel

Afrekening van de provincie Groningen van het kwaliteitsakkoord.

Samengevat betreft het de volgende posten:

1.	Vergoeding gemeente	€	-16
2.	Vergoeding provincie personeel	€	8
	Totale afwijking overige overheidsbijdragen	€	-8

Personele lasten

Lonen en salarissen

De lonen en salarissen over kalenderjaar 2015 vallen ruim € 14 hoger uit dan begroot. Daarnaast waren er kosten voor personele premies € 3 waar in de begroting geen rekening mee was gehouden.

Hier staat echter tegenover dat er meer uitkeringen zijn ontvangen dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 22.

Samengevat betreft het de volgende posten:

1.	Lonen en salarissen	€	-14
2.	Personele premies	€	-3
3.	Uitkeringen	€	22
	Totale afwijking personele lasten	€	5

Afschrijvingen

De gerealiseerde afschrijvingen 2015 vallen € 3 hoger uit dan begroot door overschrijding op de afschrijvingslasten ICT. Dit wordt veroorzaakt door investeringen in 2014 waarmee bij het opstellen van de begroting geen rekening is gehouden.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten wijken € 2 positief af ten opzichte van de begroting 2015.

Samengevat betreft het de volgende posten:

1.	Huren	€	3
2.	Onderhoud	€	-1
	Totale afwijking huisvestingslasten	€	2

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten wijken niet af ten opzichte van de begroting 2015.

De afdracht van NBS De Sterren aan L&E sector Primair Onderwijs is opgenomen onder overige personele lasten. Dit is begroot onder de overige onderwijslasten.

Financiën

Over 2015 is € 2 aan rentebaten ontvangen. Per saldo is het resultaat op de financiële baten en lasten in 2015 nagenoeg gelijk aan de begroting. Ten aanzien van financiën hanteert NBS De Sterren, conform de landelijke richtlijnen, een risicoarm treasury beleid. Het beleid heeft tot doel het beheren van financiële risico's en het reduceren van financieringskosten.

1.9 Financiële kengetallen

Financiële positie	2015	2014	2013	Norm Don	Definitie
Begroting (x € 1.000)	21	1	6		Begrote exploitatieresultaat
Exploitatie (x € 1.000)	32	14	28		Gerealiseerde exploitatieresultaat
Liquiditeit	12,9	7,5	2,7	> 0,5, < 1,5	Verhouding vlottende activa en liquide middelen t.o.v. kortlopende schulden
Rentabiliteit	7,00%	3,00%	5,90%	>0%, <5%	Verhouding resultaat uit gewone bedrijfsvoering en totale baten
Kapitalisatiefactor	100,42%	99,60%	123,30%	<60%	Verhouding balans debet minus gebouwen en terreinen t.o.v. de totale baten (incl. rentebaten)

Ratio lasten t.o.v. de baten	2015	2014	2013	Land.	Definitie
Ratio personele lasten	67,30%	72,30%	78,10%	82,90%	Personele lasten t.o.v. totale baten
Ratio afschrijvingen	2,97%	2,60%	2,30%	2,20%	Afschrijvingslasten t.o.v. totale baten
Ratio huisvestingslasten	7,01%	6,10%	6,30%	7,10%	Huisvestingslasten t.o.v. totale baten
Ratio overige instellingslasten	16,14%	16,30%	7,90%	8,80%	Overige instellingslasten t.o.v. totale baten
Ratio totale lasten	93,42%	97,40%	94,70%	101,10%	Totale lasten t.o.v. totale baten

Exploitatieresultaat	2015	2014	2013	Land.	Definitie
Personele lasten	72,05%	83,30%	82,50%	82,00%	Personele lasten t.o.v. totale lasten
Afschrijvingen	3,18%	2,70%	2,40%	2,20%	Afschrijvingslasten t.o.v. totale lasten
Huisvestingslasten	7,50%	7,40%	6,70%	7,10%	Huisvestingslasten t.o.v. totale lasten
Overige instellingslasten	17,27%	6,60%	8,40%	8,70%	Overige instellingslasten t.o.v. totale lasten
Totale lasten	100,00%	100,00%	100%	100%	Totale lasten t.o.v. totale lasten

Bovenstaande kengetallen laten zien dat onze financiële positie goed te noemen is en dat we in staat zijn om aan onze verplichtingen op korte termijn (liquiditeit) en lange termijn (solvabiliteit) te voldoen.

L&E Uithuizermeeden en Godlinze

47945

Jaarstukken 2015

Inhoudsopgave

Pagina

Jaarrekening

Grondslagen	22
Model A: Balans per 31 december 2015	25
Model B: Staat van baten en lasten over 2015	26
Model C: Kasstroomoverzicht	27
Model VA: Vaste Activa	28
Model VV: Voorraden en vorderingen	30
Model EL: Effecten en Liquide middelen	31
Model EV: Eigen vermogen	32
Model VL: Voorzeningen en langlopende schulden	33
Model KS: Kortlopende schulden	34
Model G: Verantwoording subsidies	35
Model OB: Opgave overheidsbijdragen	38
Model AB: Opgave andere baten	39
Model LA: Opgave van de lasten	40
Model FB: Financiële baten en lasten	42
Model E: Overzicht verbonden partijen	43
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	44
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	46

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat	47
Gebeurtenissen na balansdatum	48
Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	49

Bijlagen

Gegevens over de rechtspersoon	50
--------------------------------	----

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de L&E Uithuizermeeden en Godlinze en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

Bij de inrichting van de jaarrekening is de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, RJ 660 en Titel 9 Boek 2 BW gehanteerd. De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's. In de balans is het resultaatbestemmingsvoorstel reeds verwerkt. De waardering van de activa en passiva vinden plaats op basis van historische koste. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Financiële instrumenten

De L&E Uithuizermeeden en Godlinze heeft alleen primaire financiële instrumenten, voor de grondslagen wordt verwezen naar de behandeling per post.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Investeringen in meubilair, ICT en onderwijsleerpakket worden op de balans gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven van de maand van aanschaf. Investeringsubsidies die ontvangen zijn, worden in mindering gebracht op de investering. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de L&E Uithuizermeeden en Godlinze. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht.

Voorziening ambtsjubileum

Voor op de balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubileum is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De percentages gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet bedragen respectievelijk 2,5% en 3% en zijn in het boekjaar niet gewijzigd. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangsten (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

L&E Uithuizermeeden en Godlinze heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Ultimo 2015 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,2%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt afgeschreven op basis van de door het bestuur gemaakte keuzen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

1.	Activa	31 december 2015	31 december 2014
	Vaste Activa		
1.2	Materiële vaste activa	60.872	70.165
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>60.872</u>	<u>70.165</u>
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	139.075	29.275
1.7	Liquide middelen	275.574	635.419
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>414.649</u>	<u>664.694</u>
	<u>Totaal activa</u>	<u>475.521</u>	<u>734.859</u>
2.	Passiva	31 december 2015	31 december 2014
2.1	Eigen vermogen	438.886	406.373
2.2	Voorzieningen	4.601	4.211
2.4	Kortlopende schulden	32.034	324.275
	<u>Totaal passiva</u>	<u>475.521</u>	<u>734.859</u>

Model B: Staat van baten en lasten over 2015

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	465.459	445.548	444.010
3.2 Overige overheidsbijdragen	7.500	16.000	16.784
3.5 Overige baten	1.401	600	1.455
Totaal baten	474.360	462.148	462.249
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	320.844	321.935	334.304
4.2 Afschrijvingen	13.520	11.042	12.150
4.3 Huisvestingslasten	33.201	35.000	28.309
4.4 Overige lasten	75.932	75.489	75.416
Totaal lasten	443.497	443.466	450.179
Saldo baten en lasten	30.863	18.682	12.070
5 Financiële baten en lasten	1.648	2.450	2.205
<u>Resultaat</u>	<u>32.511</u>	<u>21.132</u>	<u>14.275</u>
<u>Resultaat na belastingen</u>	<u>32.511</u>	<u>21.132</u>	<u>14.275</u>
<u>Nettoresultaat</u>	<u>32.511</u>	<u>21.132</u>	<u>14.275</u>

Model C: Kasstroomoverzicht

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	30.863	12.069
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	13.520	12.150
Mutaties voorzieningen	390	2.077
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
Vorderingen (-/-)	-109.800	-1.330
Schulden	<u>-292.239</u>	<u>130.497</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	-357.266	155.463
Ontvangen interest	2.090	2.774
Betaalde interest (-/-)	-442	-569
	1.648	2.205
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	<u>-355.618</u>	<u>157.668</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-4.227	-15.068
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>	<u>-4.227</u>	<u>-15.068</u>
Mutatie liquide middelen	-359.845	142.600
Beginstand liquide middelen	635.419	492.819
Eindstand liquide middelen	<u><u>275.574</u></u>	<u><u>635.419</u></u>

1. Activa

1.2 Materiele vaste activa

	Cumulatieve aanschafwaarde per 1 januari 2015	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 1 januari 2015	Boekwaarde per 1 januari 2015	Mutaties 2015			Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2015	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2015
				Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen			
1.2.2 Inventaris en apparatuur	121.868	68.822	53.046	2.481	-	8.576	124.349	77.398	46.951
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	76.724	59.605	17.119	1.746	-	4.944	78.470	64.549	13.921
Materiële vaste activa	198.592	128.427	70.165	4.227	-	13.520	202.819	141.947	60.872

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 500,-.

Onder andere vaste bedrijfsmiddelen vallen de leermiddelen.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

-Meubilair	15 jaar
-Technisch inventaris	5 jaar
-ICT	5 jaar
Leermiddelen	8 jaar

*Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 27 juni 2016*

Model VV: Voorraden en vorderingen

		31 december 2015	31 december 2014
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	-	156
1.5.2	OCW / EZ	25.220	23.841
1.5.7	Overige vorderingen	113.787	5.048
1.5.8	Overlopende activa	68	230
	Vorderingen	<u>139.075</u>	<u>29.275</u>
	Uitsplitsing		
1.5.7.2	Overige	<u>113.787</u>	<u>5.048</u>
<u>1.5.7</u>	<u>Overige vorderingen</u>	<u>113.787</u>	<u>5.048</u>
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	68	182
1.5.8.3	Overige overlopende activa	-	48
<u>1.5.8</u>	<u>Overlopende activa</u>	<u>68</u>	<u>230</u>

Model EL: Effecten en Liquide middelen

1.7 Liquide middelen

	31 december 2015	31 december 2014
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>275.574</u>	<u>635.419</u>
<u>Liquide middelen</u>	<u><u>275.574</u></u>	<u><u>635.419</u></u>

Model EV: Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2015	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2015
2.1.1 Algemene reserve	406.373	32.511	-	438.886
<u>Eigen Vermogen</u>	<u>406.373</u>	<u>32.511</u>	-	<u>438.886</u>

Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2015	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31 december 2015	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2.1 Personeelsvoorziening	4.211	390	-	-	-	4.601	-	4.601
<u>Voorzieningen</u>	4.211	390	-	-	-	4.601	-	4.601

Model KS: Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden		31 december 2015	31 december 2014
2.4.3	Crediteuren	4.371	27.524
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	10.815	10.298
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	2.959	3.337
2.4.9	Overige kortlopende schulden	3.637	273.261
2.4.10	Overlopende passiva	10.252	9.855
<u>Kortlopende schulden</u>		<u>32.034</u>	<u>324.275</u>
Uitsplitsing			
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	9.254	8.717
2.4.7.3	<i>Premies sociale verzekeringen</i>	1.561	1.581
<u>2.4.7</u>	<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>10.815</u>	<u>10.298</u>
2.4.9.2	<i>Overige</i>	3.637	273.261
<u>2.4.9</u>	<u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>3.637</u>	<u>273.261</u>
2.4.10.5	<i>Vakantiegeld en -dagen</i>	10.252	9.855
<u>2.4.10</u>	<u>Overlopende passiva</u>	<u>10.252</u>	<u>9.855</u>

Model G: Verantwoording subsidies

G1. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENINGSCLAUSULE (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebben op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de beschikking	
		Datum	veel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond

Ja/nee

Ja/nee

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 27 juni 2016

Het bestuur heeft geen subsidie ontvangen met betrekking tot Onderwijs Netwerk Ondernemen.

Jaar	Kenmerk	A. Begroten Projectkosten	B. Subsidie toewijzing	C. Projectkosten	D. Subsidie vaststelling	Te verrekenen
		€	€	€	€	€
2009						
2010						
2011						
2012						
2013						

Model OB: Opgave overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

		Werkelijk 2015	Begroting 2015	Werkelijk 2014
3.1.1	Rijksbijdrage OCW/EZ	432.464	416.002	398.675
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ	29.072	29.546	39.358
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	3.923	-	5.977
	<u>Rijksbijdragen</u>	465.459	445.548	444.010

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

		Werkelijk 2015	Begroting 2015	Werkelijk 2014
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	7.500	16.000	16.784
	<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	7.500	16.000	16.784

Model AB: Opgave andere baten

3.3 College-, cursus-, les- en examengelden

	Werkelijk 2015	Werkelijk 2014
<u>College-, cursus-, les- en examengelden</u>	-	-

3.4 Baten in opdracht van derden

	Werkelijk 2015	Werkelijk 2014
<u>Baten in opdracht van derden</u>	-	-
Uitsplitsing		

3.5 Overige baten

	Werkelijk 2015	Begroting 2015	Werkelijk 2014
3.5.6 Overig	1.401	600	1.455
<u>Overige baten</u>	1.401	600	1.455

Model LA: Opgave van de lasten

4 Lasten

4.1 Personele lasten

		Werkelijk 2015	Begroting 2015	Werkelijk 2014
4.1.1	Lonen en salarissen	340.085	326.365	334.712
4.1.2	Overige personele lasten	9.733	3.070	7.292
4.1.3	Af: Uitkeringen	28.974	7.500	7.700
	<u>Personele lasten</u>	320.844	321.935	334.304
	Uitsplitsing			
4.1.1.1	<i>Brutolonen en salarissen</i>	263.917	326.365	257.537
4.1.1.2	<i>Sociale lasten</i>	48.559	-	47.042
4.1.1.3	<i>Pensioenpremies</i>	27.609	-	30.133
	<u>Lonen en salarissen</u>	340.085	326.365	334.712
4.1.2.1	<i>dotaties voorzieningen</i>	390	-	2.077
4.1.2.3	<i>overige</i>	9.343	2.905	5.215
	<u>Overige personele lasten</u>	9.733	3.070	7.292
	Toelichting			
	Totaal FTE 2015: 4,61			
	Totaal FTE 2014: 4,76			

4.2 Afschrijvingslasten

		Werkelijk 2015	Begroting 2015	Werkelijk 2014
4.2.2	Materiële vaste activa	13.520	11.042	12.150
	<u>Afschrijvingslasten</u>	13.520	11.042	12.150

4.3

Huisvestingslasten

		Werkelijk 2015	Begroting 2015	Werkelijk 2014
4.3.1	Huur	32.360	35.000	28.075
4.3.3	Onderhoud	723	-	95
4.3.5	Schoonmaakkosten	118	-	9
4.3.6	Heffingen	-	-	130
	Huisvestingslasten	33.201	35.000	28.309

4.4

Overige lasten

		Werkelijk 2015	Begroting 2015	Werkelijk 2014
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	14.760	14.525	14.122
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	14.985	10.002	15.486
4.4.4	Overig	46.187	50.962	45.808
	Overige lasten	75.932	75.489	75.416
	Specificatie honorarium			
4.4.1.1	<i>Onderzoek jaarrekening</i>	3.000	3.000	3.000
	Accountantslasten	3.000	3.000	3.000

Model FB: Financiële baten en lasten

5 Financiële baten en lasten

		Werkelijk 2015	Begroting 2015	Werkelijk 2014
5.1	Rentebaten	2.090	3.000	2.774
5.5	Rentelasten (-/-)	-442	-550	-569
	<u>Financiële baten en lasten</u>	1.648	2.450	2.205

Model E: Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm		Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2015 Eur	Resultaat 2015 Eur	Art2:403 BW	Deelname %	Consolidatie
	2015	Statutaire zetel				BW Ja/Nee		Ja/Nee
Schoolbestuur voor Primair en voortgezet onderwijs tussen Lauwers en Eems	Stichting	Warfum	4	8.235.127	-475.824	n.v.t.	100	Nee
				-	-	-		
				-	-	-		
				-	-	-		

Op grond van artikel 2.407, lid 1a BW is consolidatie achterwege gebleven vanwege het geringe belang (3,9%) van NBS de Sterren op het balanstotaal van Schoolbestuur L&E.

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

4.1: Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen 1 (vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking)

Naam	Voor- zitter j / n	Ingang dienst- verband	Einde dienst- verband	Omvang dienst- verband in FTE	Beloning €	Belastbare onkosten- vergoeding €	Voorzieningen beloning op termijn €	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband €	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen	Totaal 2015	Totaal 2014
drs. A.M.G. Volp-Kortenhorst	n	1-1-2012	31-12-2015	1	6.042		763			6.805	6.397

De directeur-bestuurder van Schoolbestuur L&E is ook verantwoordelijk voor de NBS de Sterren. De loonkosten worden verantwoord bij Schoolbestuur L&E.

Vermelding topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen 2 (vermelding alle bestuurders zonder dienstbetrekking)

Naam	Voor- zitter j / n	Ingang dienst- verband	Einde dienst- verband	Omvang dienst- verband in FTE	Beloning €	Belastbare onkosten- vergoeding €	Voorzieningen beloning op termijn €	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband €	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen

Vermelding toezichthouders (lid van het hoogste toezichthoudend orgaan)

Functie of functies	Naam	Voor- zitter j / n	Ingang dienst- verband	Einde dienst- verband	Beloning €	Belastbare onkosten- vergoeding €	Voorzieningen beloning op termijn €	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband €	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen
Voorzitter	drs. H.G. Hoek	j			425				
Algemeen bestuurslid	R.J. Brands	n			425				
Algemeen bestuurslid	ing. D. Harssema	n			306				
Algemeen bestuurslid	ing. G.H. Dijksterhuis MGM	n			302				
Algemeen bestuurslid	drs. E.M. Rodenburg	n			302				

De toezichthouders van Schoolbestuur L&E zijn ook verantwoordelijk voor de NBS de Sterren. De loonkosten worden verantwoord bij Schoolbestuur L&E.

4.2: Vermelding gegevens van eenieder van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat

Vmelding niet-topfunctionarissen (andere functionarissen van wie de bezoldiging c.q. de ontslagvergoeding de norm overschrijdt)

Functie of functies	Ingang dienst- verband	Einde dienst- verband	Omvang dienst- verband in FTE	Beloning €	Belastbare onkosten- vergoeding €	Voorzieningen beloning op termijn €	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband €	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen
---------------------	------------------------	-----------------------	-------------------------------	------------	-----------------------------------	-------------------------------------	--	--

Vmelding niet-topfunctionarissen (zelfde als hierboven, maar dan over het voorgaande verslagjaar)

Functie of functies	Ingang dienst- verband	Einde dienst- verband	Omvang dienst- verband in FTE	Beloning €	Belastbare onkosten- vergoeding €	Voorzieningen beloning op termijn €	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband €	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen
---------------------	------------------------	-----------------------	-------------------------------	------------	-----------------------------------	-------------------------------------	--	--

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Het bestuur heeft geen "niet uit de balans blijkende verplichtingen".

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.
Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2015

€ 32.511 wordt toegevoegd aan de algemene reserve

€ 32.511 totaal resultaatverdeling

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer 47945
Naam instelling L&E Uithuizermeeden en Godlinze
Adres Willem de Merodelaan 5
Postcode 9982 LK
Plaats Uithuizermeeden
Telefoon 0595-412802
Contactpersoon Helder-onderwijs
Telefoon 0592-217628

			Aantal leerlingen		
			Sector	2015	2014
BRIN-nummers	15CG	NBS de Sterren	PO	75	64